

Forfatter: Worm, Jacob

Titel: . - [1968]

Citation: Worm, Jacob: ". - [1968]", i Worm, Jacob: . - [1968], udg. af ERIK SØNDERHOLM , [1968]-1994, s. 398. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-worm01val-shoot-idm140677730202368/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: . - [1968]

**ADDITAMENTA
TEKSTER SOM TILLÆGGES JACOB WORM**

450 QVINDE-UKRUDS LIFACTIGE
CONTRAFAYT,

Ved en *Satyrische* pen afschildret.
Melodie: Sylvia hvi vilt du ey etc.

1.

Er naturen nu forvent,
Er ald verden slet forvandet,
Venus ilde er med handlet,
Hendes ærlig navn er schient,
Mand kand neppe faae en kvinde
Som bær dyders *contrafey*,
Oc en mæe kand mand ey fiende,
Som vil vandre dyders vey.

2.

Ærbarhed er alt nedtraad,
Oc er Jaget udaf lande,
I hver bekiender det for sande,
Med sin øynes modig graad,
At mand nep en fin *Matrons*
Nu omstunder finde maa,
Som kand være mandens crone,
Oc med hannem trolig staae.

3.

451 Ubluheit førstinde er,
I blant Fruentimners schare,
de frembyde dieris vare,
Dieris Krantz oc Jomfru-bær,
Jngen schammer sig at henge
Forud dieris bare bryst,
Jaa de ynscher oc i senge
vel at blifve leffe-kryst.

4.

Pudder, perler, pände-haar,
Er nu pigers daglig snyche,
Hvorned de sig lade tyche,
Som med blomster Ziiret vaar
Diamanter, Fløyel, silche,
Frem for dyd schatteres nu,
Dieris Krantz de lader pilche
Der udi er de ublu.

5.

Gaar de end i Kirchen smuct
Oc de daglig hører Præsten
Saadan Guds fryct er dog nesten
En sædvan oc half uutuct,
Mange bog paa armen barer
Kand dog iche Kiende *A*,
Men om mand dem Kys forærer,
[De sig der ey] holder fra.

452

6.

Kirchegang er chun sedvan,
Thi de sidder der som aber,
Allesteds de gloer oc gaber,
Om de seer en *courtisan*,
Oc med dieris lantrings Søster
Holde de flux fadder-snach,
De udpladre hvad de lyster,
Dette kielne leffe-pach.

7.

Complementer, frandsche sprog
Er nu pigers daglig løsen,

Damaselle Kaldes tösen,
Som er chun [et] rendsteen-drog,
For hun hafver ladt sig øfve
Udi dantz oc *courtisie*,
Hun har oc sig ladet prøfve,
Oc i sengen vel staaet bi.

8.

Kløgghed oc huusraadighed
For en aum nu icke actes
dyd, forstand oc ey betractes,
Piger er af dyder leed,
Men *comædi*-Spil dem Kilder,
Oc en *Jan-Potages* griin,
Thi sligt dicris sind formilder,
Med *confect* og rinsche viin.

453

9.

Kom nu bedre frem med mig,
Oc besee de pige-locher,
Som for sy-schrin oc for rocher,
Af dem elisches uden Svig,
De med giede-haar høyt brammer
Oc med heste-rumpe graa,
Men hvor mange ere ammer,
Som for piger monne gaae?

10.

Udi dyre-hafvens eng,
J udyds utuctig scholer
de med vellyst ofte boier,
Udi busche-brude-seng,
Der forliser mangen æren,
Mit imellom sine been,

Naar at Junncher rider mæren,
Som dog før var Jomfrue reen.

11.

Naar som slede-føret staar,
daa begyndes gammel vane,
Hesten spendes for en Kane,
Paa den frost-bro ise-haard,
Hør her Klinger heste-bielder,
Qvinde-timret Kjør i ring,
Men naar Kanen velter, helder,
daa faar pigens ring vel sting.

12.

De som Kand ey paa en rock
En ulastet traad udspinde,
Iche heller Kand de tvinde,
Uden paa en Karle-Kock,
De Kand iche brygg' oc bage,
De Kand iche Koge mad
Men mand tit faar lof at rage
dieris Kaade hore-rad.

13.

Fem Kort, en styr-volt, *labet*
Kand de mesterligen spille,
[Oc de unge Karle drille,]
Med dem leeger de *piquet*,
Naar *Pamphilius* hand sticher
Fiorten Kaade hores gat,
Oc naar Knechten Fruen pricher
Morgen, middag oc om nat.

14.

De forkeering spiller vel,
 Samt oc Suder-spil saa offte,
 At det Knager i hver hoffte,
 Taschen finder det med schiel,
 Jomfru-spil, om du [vel] mindes,
 Som schal treches ud oc ind,
 Kand de leege, naar Kun findes
 den som klapper dieris Kind.

455

15.

Wiffter, balsam-byssers luct,
 Scyer-verck, *Casket* oc meere
 Er nu [brugeligt] blant fleere,
 Meer end dyd oc ærlig tuet,
Symphoni oc *Castanetter*,
 Bruges for en bonne-bog,
 Derfor bør de schiøge-better,
 Oc de blifver [slet til] drog.

16.

Aqua-vit, miød, brende-viin,
 Om de iche Kand faa andet
 [Saa] som sæck der vel er blandet,
 Driker qvinderne som Svin,
 Der Kand sammenblæse bacher,
 Men ey røfve drumpel-drug,
 Fylde-Sørne sig til pacher,
 Saa de spyer udi smug.

456

17.

Naar de har en snidser paa,
 Kand de artig dølge rusen,

De dog lader fantze musen,
Udi schiulte Kielder-vraa,
De paaschiuder, at de plages
Udaf qvinders hemlig breck,
Dog af rusen de bedrages,
Naar de fylder dieris seck.

455

18.

Qvinde-list ey ende faaer,
Udi disse løse dage,
Maa en hver mand nu beklage,
[Som] de gjør i æren schaar,
War det stemplet i hver pande,
Som maa bære han-rey hat,
Mangen æcte-mand forsande,
Gaf sin qvone gode nat.

456

19.

Æcte-tro er meer end rar,
Udi disse hore-tider
Jeg trøer vist, at mand omsider
Nep en ærlig qvinde har,
Horeri er nu chun putzer,
Qvinde-list fri-postighed,
Men o scham faae alle lutzer,
Som af egen mand er Keed.

20.

De lår spende for en karm,
Siger at de vil lustere,
Eller venner *visitere*,
Manden dog til ære-harm,
Thi de tager andre Guder,
Oc besmitter æcteseng,

De udbreder dieris huder
Mit for Herren oc hans dreng.

21.

457 Det er at undschylde dog,
At de vil de nøgne hæle,
Oc de huuse-vilde fieler,
Udi dieris var-tous Krog,
O ney giærer ey Jêrs muffe
Til en pilegrimes graf,
Eders Krantz maa i ey schuffe,
Fra Jêr mand oc fra hans staf.

22.

Mangen er en lochet møc,
Har dog pande-haar oc locher,
Har, Kand schee, hafft Frandsche pocher,
Oc Kast mangt et barn i Sœe,
Somme gaar for ærlig [pige],
Har dog faar hor-unger tre,
Saa Kand kvinde-list besvige,
Oc os giøre hierte-væ.

23.

Phi, o phi du schiøge-pack,
du tro-brecher, ære-bryder,
Fuld af alle onde lyder,
Oc af lasters klick og Klack,
Kand du dig ey lade nøye
Med din egen æcte-mand?
Som for dig sig vil nedbøye,
Oc udsluche elschous brand.

24.

Naar du helder, først med haand,
Saa vil du oc siden helde
Med din liden muse-felde,
Der faar du vel tit en rand
Udaf *Adams* stock og Kicppe
Som hand banchet *Fvam* med,
Lad dig ey af fleere Kneppe
End din mand med god bescheed.

458

25.

Under deylig ansichts glantz
Skiules tit been-gierder hvasse,
Jeg her meen en Have-gasse,
Ald udyds oc ondschabs svantz,
Findes hos di diefvel-inder,
Der er haard som Jern oc staal,
Dog saa ond mand ingen finder,
Hun Joe gider smaget aal.

26.

Fattig mand det Klage maa,
[Naar at qvinderne de] schiender,
Skryder, fnyser, schierer tænder,
Maa hand liste sig i vraa,
Naar [de] *Lucifers* [grefinder],
Hviner, schriger, rifver haar,
Udaf huus maa hand sig minde,
[Thi hand ellers scham vist faar].

27.

Fordi somme har af guld
Store *Capitalers* rente,

Derfor monne de sig vente
Rige beyler, penge-fuld,
Bruden daa foracter mange
Som har iche penge nock,
Men hun siden den kand fange,
Som Kand lefle med en stock.

28.

Mange qvinder paa guld-ag,
Oc paa mange penge Kuurer,
Som paa Kløver-as de luurer,
Dieris sølf er reen oc veg,
For ald sielens ævig frelse,
Thi er moxen hver foract,
De vil snart ey andre helse
Udi dieris lychen pract.

459

29.

De ey æder sig self mæt,
Mindre gifver de til Kircher,
Oc til scholer, som udvircher
Jesu are, sandheds ræt,
De har guldkar oc sølf-Kander
Gifver dog ey stachel brød,
Derfor faar de mange bander,
Oc omsider blifver ød.

30.

Penge-modig møe, Kom hid,
Gid at du betenche vilde,
Hvoraf du dig mon indbilde,
Det er chun et munde-bid,
Naar at lychen den vil vige
Daa forsvinder gotz oc guld,

Rigdom monne sig hensnige,
Hun er flyctig oc ey huld.

31.

Iivortil dder daa næse-Kast?
Iivortil tiener nache-hyisten?
[Fenge] farer bort af Kisten,
Oc af pungen med stor hast,
Men naar pengene er borte
Har mand seck og gieck igien,
Saa Kand lychen snart afkorte
Det hun hafver schienct sin ven.

460

32.

Nu vil Jeg ey lenger frem,
Udi qvinders last-søe seyle,
Men at intet her schal feyle,
Som Kand gifve lærdom Klem,
Et endnu tilbage *rester*,
Som har mindelse behof,
Eders ørne mine giester
Lader være, med forlof.

33.

Klaffers viise-bog oc snack,
En deel qvinder vel Kand siunge,
Med forgiftig druchen tunge,
Til en hver [mand veed de] lach,
Naar de monne holde stabel,
O hvor hart daa bidder de,
Med sin Klaffers tand oc snabel
En hver ærtig mand til væ.

34.

Gack til søm oc laase-smid,
Lad en henge-laas der giøre,
For din mund oc læbers døre,
Sanck engang forstand oc veed,
See dig her i speyl, o qvindel
Oc afleg ald udyds scham,
Tag min lærdom vel til minde,
Vær mig derfor iche gram.

35.

461

Hvad som schrifves her, er Kun
For det qvinde-ukrud tegnet,
Der iblant er aldrig regnet,
Nogen dyr-bar hierte-hun,
Jeg de onde her oplærer
Til at venne sig fra last,
Men min pen de fromme ærer,
Oc berømmer fulr oc fast.

36.

Jeg har iche lastet her
Nogen engel-dydig pige,
Eller ærlig mande-lige,
Der er reen som morgen-schiær,
Dieris ærbar navn og rycte
Høyt er roset af min pen,
De som Klære lius i lycte
Skinner alle for sin ven.

37.

Nu *adieu* du Jomfru-flock
Oc i dydig æcte-qvinder,

Hvo som saadan perle finder,
Hand har lychen ævig nock,
Gifver mig, Jêr gunst oc naade,
Thi den er mit hiertis schat,
Oc Jêr venschab er min baade,
Udi lychens dag oc nat.

38.

Her iblant far vel min sol,
Oc min sjaeles liuse-stierne,
Alle dyders trofast Kierne,
Blif du fast paa lychens stol,
Dig Jeg ynscher frem for alle
Tusind, tusind natter god,
Jeg vil dig min Gud befale,
Saa far vel dyd-ædle blod.

55 1 STUE-FISCHALER, SPIISE-KAMMER-
FOGEDER STEEGERS-PRÆSIDENTER,
3 GAARD-WISITTEURER OG
HUUS-KAARS.

Det er,

6 *Ammernes Compas og Contrafait, udi hvilchet deres Basilische-*
Fromhed, Crocodile-Qvaliteter, Scorpione-Dyder og Otter-
9 *Slange Gudfrygtighed kortelig afskildres; Dog efter Per-*
sonernes Meriter kuns med een slet Pensel og gemeen Far-
12 *ve, med Sort paa Hvit, men icke dend tusende Deel saa*
fuldkommelig, som ieg burde og ieg vilde, beskrevet først
15 *af een Rørdrum i Hare-Skov, dernest forbedret af een*
Nachtigal i Krage-Skov, siden approberet af een Soelsort i
Borgevile, og endeligen befodret til Træcken til gemeene
Mands Gavn og Nytte af een Kramsfugl og een Bogfincke
i Dyre-Haven dj: 31. Febr. 1/3 23. Styl: nov: Synges som
Kommer i Cimbrische Heldte etc:

1.

Kommer og maler med Farve og Pensel
Hvo der kand ridse hand kommer her hid
Skildrer et Mønster til Skam og til Skiendsel
Kaster det først ud med kull og med krid
Jeg vil et Øgle *Parti* her beskrive,
Skam faa det Pack! [ia det Gud dennem] give!

2.

Jeg har min Penne-Fiaer artig beskaared
Har og tilreede Papiiret med Bleck
Et Dievle Svogerskab Pennen har kaared
Til at afridse hver skiendige Seck
Som iblant Ammerne har deres Navne,
Men deres Lyder skal mand icke savne.

3.
Lucker op Øren i dyderig Qvinder
Som Gud har Ægte-Frugt naadig forundt
Jeg med min Pensel her eder paaminder
Alt det ieg meener ieg siger udrundt
Holder ey Ammer om i kand undvære,
Hader det Selskab, kand i dem undbære.

4.
Hvi har naturen saa Konstigen svaret
Eders toe Brøste, dend *Paradis* Frugt
Venus de æbler paa eder har parret
Jordbær-rød Worter der sidder paa smugt
At de skal være for Fost'ret Livs Kilde
Tørsten og Hungeren til at formilde.

5.
Mange af Kielenskab tit holder Ammer
Gidder ey selv givet Fosteret die,
At de kand være behagelig' Damner
Pudret og pyntet kun til *courtisie*
De lær *Monsieurerne* Brystene kramme;
Thi de til Barnet har hiemme en Amme.

6.
Andre dog nødes til Ammer at holde
For deres Melcke-Brynd er bleven tør,
Disse til Ammer maa skatte og tolde
Og de maa leye de Menneske-Kiør
Saadanne Qvinder min Pen har forskaanet
Og de af ingen skal være forhaanet.

56 (a)

7.

Kommer hid, kommer i Helvedes Fruer
Kommer i *Lucifers* opdegget Pack,
J som bag Ovnen tit sidder og snuer
Ved dog til alle Mand Lyde og Lack.
Kortelig ieg eder for til beskriver
Men eders Bagdeel ieg Bøddelen giver.

8.

Større Fortræd mand i Huuset ey lider
End det forgiftige Amme U-krud
De med sin Klaffer-Tand Tiunderne slider
Med deres Tungers Salpeter og Luud
De mellem Egte-Folck U-fred opvecker
Thj de vœd tusende *Satanske* Trecker.

9.

[Amtmænd] i Stuen de Secke vil være
Taler mand et Ord, da svarer de tie
Saadanne Barne-Røvs Frøckener meere
Sig monn' indbilde end Old-Fruer Nie
Fader og Moder de icke stort agter
Som ieg kand slutte udaf deres Fagter.

10.

De udj Huuset er som *Procureurer*
Og de vil være et Amme-Stue-Raad
[De] over Tiunderne er *Inspecteurer*
Paa dem udskyde de Fisseltruds Braad
Naar som at Fader og Moder udreyser
Meener de Gæster at de ere Keyser.

11.

De udj Kiøckenet er *Præsidenter*
 Over hver Gryde, hver Kiedel og Spand
 Melcken de sluger og Vand igien spenter
 Pigerne dennem forhindre ey kaad
 Udj hver Potte og Pande de snager
 Som nogle Ugler og *Beelsebubs* Krager.

12.

Paa deres Bug-fierding daglig de fylder
 Smør udj got Øll tillige med Miød
 Fløden de slicker af Melcken paa Hylder
 Dermed de specker sit Hore-kaad' Kiød
 Hvad som de peeget paa faaer de altsammen
 Thj Mand for Barnet jo tit elsker Ammen.

13.

Naar der kaad levnes fra Bordet et Stycke
 Steeg eller Fersk-Fisck med Saad eller [grød]
 Barne-Blee-Fruen hun efter sit tycke
 Setter da Fadet strax oppaa sit Skiød
 Børnene stundom der over maa miste
 Eller den Seck med sin Nacke mon' hviste.

57(a)

14.

Hun siger at hun kaad icke faac Patte
 Uden hun stedsic maa specke sin Vom
 Thj naar at Hungeren Maven monn' kratte
 Brøsterne ere fra Melcken da tom,
 Moder tit mister det Ammen fortærer,
 Hun for sit Lille Noor Skiøgen saa ærer.

15.

Sød-Grød med Socker og Egge-Melck, Moder
 Flyer hende, at hun skal give sit Nudtz

Da sidder Ammen i Maden og roder
 Bruger saa mange *Practicher* og Pudtz
 Faaer end dend lille en Skie-fuld af hende
 Tie derimod i sin Hals lår hun rende.

16.

Barnet derover saa mager monn' være
 Sluncken, sperlemmet og icke ret frisk
 Ammen kænd derimod Fleske-Krop bære
 Laar-sterck hun springer saa karsk som en Fisk,
 Maden saa lenge til Barnet hun tygger,
 Jndtil at Snedkeren Lig-Kisten bygger.

17.

Pigerne settes af hende til rette
 De maa jo giøre hvad som hun befal
 Kirsten og Karen med Lutze og Mette
 Grethe, Johanne med fleere i tal
 For hende stedse maa løbe og strippe
 Og deres Gierning maa de lade slippe.

18.

Barne-Bleer gidder hun selv icke tvette
 At hendes Melck og Die ey skal gaa bort
 Det er med Nød at hun Ryggen vil lette
 Saadant det falder dend Stackel for haart
 Barnet hun til sig om Natten monn' tage
 For hun med Vuggen sig icke vil plage.

19.

Der med hun ofte det unge Liv qvæler
 Mangen et Foster hun ligger ihiel
 Livet af Barnet hun Røver-viis stiel
 Og giør Forældrene største u-skiel

Saadanne Føde-Øg burde mand jage
Veck udaf Staden med Knippel og Stage.

20.

Hun udj Kielderen er en Forvalter
Karlene gir hun fuldt op udj Neb
At hun kand faae dem udj i sine Palter
Hende de snavser med Fleb imod Fleb
Peder og Povel, Mads, Ole og Jeppe
Skiencker hun, naar at de skal hende kneppe.

21.

56 (b) Hver Rende-Kierling tien hende for Terne
Og gaer af Døren med Posse og Seck,
Mangt et pund Smør naar at Pigerne Kierne
Snapper hun bort, ey en gaas siger Kieck
Kort sagt, hun være vil Pande og Potte
Hun dog i Huuset er verr' end en Rotte.

22.

Om hendes Hore-Glut end er i Live
Da gaar der meget af Huuset til den
Skiorter og Sercker tit borte monn' blive
Dog tør hun sverge om Hille Guds men
At hun er Engle-reen og uden Lyde,
Viisnæset Ord hun og Moder tør byde.

23.

Harmen paa Barnet hun ofte monn' hevne
Naar som at hende gaar noget imod,
Uden at Moder vil slette og jevne
Saadan Fortred, og derpaa raade bod
Ellers hun Barnet tit sticker og niber
Og siger: Orme-vrid Maven saa kniber.

24.

Tiunderne hende kun lidet maa take
 Om dem hun Løgne-*Aviser* har trøgt
 De med U-venskab sig ofte skal packe
 Om de end Husbondens Gavn haver søgt
 Ammens *Cowanter* fast heller maa høres
 Derfor Tiunderne svig'lig beføres.

25.

Saadanne Stue-*Fiscaler* mand skulde
 Skiencke med Edder, med Galde og Giff
 Megen u-fred de i Gaarden kand volde
 Mangen U-lempe de ofte har stiftt,
 De paa det sidste faaer skam dog til take
 Naar som at Barnet kan æde og snakke.

26.

Kommer en fremmed Mand og vil besøge
 Verten, og tager der Leye en Nat
 Hand maa *pensere discret* til dend Skiøge
 Ellers hand siden er ilde omlat,
 En halv Sletdaller er icke til take
 Og faar hun mindre hun selv vel tør præcke.

27.

Jeg vil den gyldne Tid meere ey spilde
 Paa denne Dievle-Trop og *Compagnie*
 Dog at de skal sig ey meget indbilde
 Saasom de vare fra Lasterne fri
 Haver jeg skrevet hvad dennem monn' feyle
 Her i kand de sig om Søndagen speyle.

28.

Dyd-ædle Fruer og ærbar Mandinder
 Optager dette i Fromheds gemyt

57 (b) J ey fortørnes for ieg ier paaminder
Det er jo icke u-rimeligt nyt
Legger jer Foster op til egne Brøste
Saa skal det Hore-Pack Barnet ey krøste.

29.
O du min Siæle-løst Himmel værd Pige
Hvilcken ieg elsker i Liv og i Død
Svige mig Himlen, naar ieg dig vil svige
Soelen udøsse ait gor i dit Skiød,
Lad dette Amme-Spejl vel dig behage
At du paa Ammer ey siden skal klage.

30.
Hører i Himle, o hører ieg sucker
Hører i Stierner som tusend' i Trop,
Udj Melck-Veyen af Himmel-pragt pucker
Hører mit Ack, som til Himlen gaar op
Slig *influentzer* og Stierne-skud giver
Jomfruen min, at hun Frue snart bliver.

144v DELICATE DAMMERS NATURLIGE
CONTRAFEI

af Lystitudine Studentica med en dansk Pentzel
anstrøgen af de Dydige og behagelige
Jomfruers Willigste.

- 1 Huo deilig siges Skal hand *Tredeve-ting* skal have,
Thj saa *Helena* war dend himmelsendte gave:
3 En Pige have skal *3 Sorte hos 3 Hvide,*
3 Røde, som at hun vel hos sig self kand viide,
3 Trinde Ting, og *3 vel Snevre,* ia *3 Brede,*
6 *3 Smaa Ting,* at hun ej skal vere blant de Leede,
3 Tynde Ting, og om hun ej skal worde Lacket,
3 Lange hun der hos skal eje med *3 Stacket,*
9 Her seer, du Læsser goed, huor mange ting og dyder,
Som en *Velskicket mœe* i Huus og Sengen Pryder,
Men om forklaringen du herpaa vilde høre,
12 Da merck, thj ieg dem nu i korthed vil fremføre:

3 Hvide.

- Dend første Ting,* dend er Som ziirer vel en Damme,
En *Hued,* som *Alabast* saa hvid, foruden schramme,
15 *Der nest et Smucket Hvidt Haar,* og *Elphen-hvide Tender.*

3 Sorte.

- To Sorte øyen* End paa hende ogsaa kiender,
Dend Jomfru-urte-Lund skal Sort paa blomster være,
18 *To Sorte øyne-bryn* hun have skal med ære.

3 Røde.

Kindbacker, Lipperne, samt *Negle Rød* skal glandtze,
Ret som en Roesse blant de urte-wircket krantze.

3 *Trinde.*

- 21 *De Lipper, som i Krat Lidt under Naffolen findes,*
 Skal Smuck udtrunde frem, og om ieg ret kan mindes
 Naturen *Hoffterne* schal trind og Rund beschicke,
 24 Med *Rumpen* maa hun ej uhøflig gau at wricke.

3 *Snefre.*

- Hun har en *Snefoer mund*, og *Snefoer Jomfru Musken*,
 At mand ei schal for snart igiennem smutte busken,
 27 Det er og Synderligt at were *Snefoer i midde*,
 Ret som en spitz-Roed, og en Nyes afskaaren widde.

145r

3 *Brede.*

- Hun er begafvet med et *bredt bryst*, *brede Balder*,
 30 For nær hin anden ey *de øyne bryne* falder.

3 *Smaa.*

- Ey hendes *Hoved* skal for stort og grofft udtrunde,
 Mand ellers tenchte, at hun wanschabt were kunde,
 33 Med *Liden Næse* sampt *smaa nette-Bryste-Tipper*,

3 *Tynde.*

Dcrtil og *Fingre net*, *Subtil Haar*, *skiære Lipper*.

3 *Lange.*

- Paa *Halsen Lidet Lang* hun er, *Haar Locker Lange*,
 36 *Langagtig Hænder* hun schal af Naturen fange.

3 *Stackede.*

- To Stackede øren*, og to *kiønne Stacket Fødder*,
 For inden *Lipperne* de *Stacket Tænder møder*:
 39 Hun som da saa er skabt, Hun er itt Mesterstycke,
 Og den som Hende faar, Hand Priise maa sin Lycke!

236 DEN UFORSTANDIGE HARE-FÆNGERS
YDMYGSTE SUPPLICATION TIL DE
JAGT-MYNDIGE

- 1 Skal ieg nu Saa til Tings for slig en Ringe brøde
Og den, Som mig har brudt skal leve uden Møde,
3 Jeg har ey [bøsse] Spendt, ieg har ej Sprudet ild,
Jeg har ey nogen Haas ved liv og [lemmer] skild.
Jeg vogtet kun min kaal, o! var mig arme daare
237 6 Skal ieg nu der for staae Som Rystead Hunde laare,
Jeg Saae kun til mit gavn, ieg gienned for Een Tiv,
Skal ieg nu bøde det med ære godz og liv.
9 Men hører dog et ord og lar [undskylding] giælde,
Seer min Fenfoldighed og hviler Eders velde,
O! tæncker paa min dom, Een dom af god besked
12 Imellem mig og den for huis skyld i er vred.
Den Skielm, den Natte tyv den voldz-Mand gierde-
bryder,
Graa-Rygget, lincke-been, Som alle Esels lyder
15 Bag lange Øren bær, hand brød min giærde broe
Og min Kaalager fick en Stoer og Slem uroe
Jeg meente det var Ræt at Huer Sit eget Freeder,
18 Som Hand det best formaar, Det lov og Ræt Tilstæder,
Og den Som Hemmelig gaar om os Som en Tyv,
Det Siger Rættens Self, at hand gaar paa Sit liv,
21 Hvi kom hand icke Frem Som andre lande-tigger
Med Scyl og bref i Haand fra dem, Som magt paa ligger,
Hvi blef der icke llyst? hui blef ej bæchen sat,
24 Om hand var udi nød det Spog og schiendig krat.
Men hand tog for Sig self den vforskammed Staader
Og gaf mig ey et ord for Frokost Eller Naader
27 Mig siuntis det var ret for saadan over daad
At Snære for hans hals med baand og hampetraad.

- Men i at det var lidt at Hand min kaal benasched,
 238 30 Og huad hand icke aad, med skiden fødder traskedd
     Min kaal, min Søde kaal, mit beste [haab og] liv
     Min kaal som vel var tæench at ædes uden kiv.
 33 Huad Fnys i ad min kaal? Huad skal den Ryncker pande?
     Huad vredes i der ved? Jeg kand med Sandhed bande,
     Min kaal er mig Saa god som jér en hare-steg
 36 Og naar ieg Sauner kaal, Saa æder ieg mig bleg.
     Min kaal er min *Potags*, min kaal for Steeg mig fryder
     Min kaal min *Fersche* fisk, min kaal for tærter flyder
 39 Min beste Ræt er kaal i alle mine fad,
     Et Strycke brød der til, der Seer i ald min mad.
     Om i End Savner kaal, Saa har i meer tilbage,
 42 Men Hvo Som mig min kaal allene vil fra tage
     Hand tager vselhed, min gandske kiøcken bort
     Og saa maae ieg igien med mine Svelte Sort.
 45 O! Sætter Havn paa den som mig Slig nød tilføjer
     Der om i ydmyghed ieg mig for eder bøjer.
     Og kand det icke Skee ved anden Ræt og dom
 48 Da skyder Ham *Rabús* paa hans kaal praapet Vom.
     Jeg Svær i Skal det see ieg Skal det og Saa holde
     At hand Sig aldrig schal for mine Snærer bolde
 51 Hvad ieg Een gang har gjort det var af uforstand
     Een gang Saa lit forseet, det dømmet ingen Mand.
     Har Puus det konge-Brev, at maa saa Sicker røve
 54 Vel an Saa maa hand og hos mig den onskab øve
 239 Jeg er nu Hare-Ræd, naar ieg Een Hare Seer
     Alt det der i mig er Siig kand da intet meer.
 57 Jeg tænchte det ej før at hand var Saa i Naade,
     Og ieg Forstod det ej, at hand Saa motte raade,
     Men kom hand nu Saa Nær at hand mig selfver beed
 60 Da er ieg Underviist, at ieg det gierne leedd.
     Mig lyster cy den Steeg fra Eders Spid at tolde,
     J maa den katte-mad ret gierne Self beholde,

-
- 63 Lår mig Saa hafue Fred, lår mig til Ting Ej gaae
Forlader denne gang og lår det der ved Staae,
For hvert et Hare-haar ieg nu her efter rører
- 66 Med mindste Finger list, for huer en traad ieg Snører
Det dyr til nogen meen, J maa mig flaa og Slaa
Og End med huud og haar vil ieg det æde Raa.

426

250 1 EEN HUS-TAFLE,

Udj hvilken for-sættiss Sprog af *Consumtions*-[Rulden],
og med hvilche hver paa mindis om sit Embede, hvad slagss
skatte-lefnet hand ehr udj.

Præsidenter, Borgemester, *Visiterer* og By-Svenne paa-
mindiss med dette Sprog om deriss Embede, hvoriedis
deris embede og tieniste være skal.

251

1.

9 Det bør sig *Peder Pind Consumtions Visiterer* at være u-for-
skammet, aldrig ædru, lidet sømmelig, meget mindre skik-
kelig, som gierne *visiterer* vandmøller og hestemøller, be-
12 qvem til att føre foich i skade, som chr gierne hocs tobach,
øl og anden drich, [Stundom Slaaes, Stedse begierendis
slem Baade, U-billig], krigsk, ovfermaade gierig, som vell
15 forestaar Borgemesters Vandmøller, som hafver lydige By-
Svenne under sig, med ald u-forskammenhed, [som ej]
nyligen har tagen ved falskhed, som holder hart ved den
18 strengeste *Consumtions* rolde, at hand kand være megtig
til att formanc med opbørselen, og igiendrifve dem som
[vil] indkomme og iche tage [Told-Seddel].

21

2.

Borgemester og *Consumtions*-forvaltere hafve forordnet for
dennem, som forkynde *Consumtionen*, at de skulde lefve af
24 *Consumtionen*. Den skal dele med sin *Visiterer* i alle gode
ting som *Consumtionen* forplanter og opsetter. Olden Svin
som det onde vel forestaar skulde vel med rette holdis
27 dobbelt ære værd, mest de som arbejde paa *Consumtions*
møllerne, thi *Consumtions* forvaltere sigt, de skal Svine-
binde den *Visiterer* som borgerne iche trenger, og en Plager
30 er vist sin løn værd. Lyder ederss Forstandere, og viger
dem, thi de vaage saasom de der skulde giøre Regnskab for

ederss Sekke, at de kunde giøre det med Harm og offte
33 sukkendiss, thi deriss glæde ehr Eder lidet gaunligt.

3.

Hvert Menniskis Sek skal være Peder Pind underdanig, thi
252 36 der er ikke magt, uden af Borgemester, og de / som ere der
til forordnede af Borgemester, og hvo som staar imod
Peder Pind, hand staar imod Borgemester, og hand faar en
39 haard dom paa Raadstuen; thi Peder Pind er iche at frygte
for skatten, men for *Consumtionen*, vilt du da iche frygte
for Peder pind, da tag toidseddel, og du skal hafve lof af
42 Borgemester, men tager du iche told-seddel, da frygte dig,
thi Peder Pind bærer iche kieppen forgiefvis, thi hand er
Borgemesterss thienere, dig til liden gode, og en hefner til
45 straf for dem som iche tager told-seddel.

4.

J unge By-Svenne værer de gamle gierige Borgemestere
48 underdanige, og sammenknytter vold og skielmerj, thi
Borgemester staar de Retferdige imod, men Skielmer og
Skalke gifver hand naade; Saa ydmyger eder under Borge-
51 mesterss veldige haand, at hand kand ophøje eder paa
Raadstuen eller i gallien. Og i Borgemestere giører dem det
samme, og lader finhed og fromhed fare, Videndis at Eders
54 ofverherre er paa Schat *Cammeret*, og der er ingen personss
anseelse hoss hannem.

428

318

BIBLIOTHECA POLITICA NOVA, COL-
LECTA UTOPIÆ

- I Ludovici XIV Potentissimi Galliarum Regis solida dis-
putatio sed erronea de quatuor Monarchiis. Parisiis ex
officina Petri Gloriosi ad insigne Alexandri M. in folio.
- II Christiani V Potentissimi Daniæ Regis tractatus topo-
graphicus de situ urbis Hamburgensis dedicatus Auunculo
Georgio Vilhelmo Brunsvicensi et Luneburgensi Duci Haf-
nis ex officina Olai desiderii ad insigne cornucopiæ in folio.
- III Christianæ Augustissimæ Svecorum Reginae de obstet-
ricibus tractatus curiosus variisque referens experimentis.
Romæ ex officina ovorum dactyli ad insigne Daphnidis in
folio.
- IV Christiani Alberti, ducis Holsatiæ Gotorpiensis, disputa-
tio feudalis, de differentiis novi et antiqui feudi Respon-
dente Johanne Kilemanno. Sleswici ex typhographia perti-
nacis increduli ad insigne Themidos cum hac inscriptione.
Non putaram.
- V Domini Petri Retz Cancellarii Regii examen Comitiorum
Hafniensium, cum proficuis observationibus Chrysostomi
Rudolphi et Philippi Argentorensis. Ejusdem turris Pe-
trina opera Candidatorum Theologiæ extracta Hafnis.
- VI Doctoris Johannis Vandalini Antistitis summi tractatus
ingeniosus et proficuus, Ecclesiarum decimas et redditus
combinandi, in sedem Episcopalem. Hafnis.
- 319 VII Petri Schavenii pandectæ mendaciorum, ejusdem jura-
mentum naturale et hereditarium, ejusdem flagitiosæ
observationes in familias egenorum.
- VIII Christiani Noldii historia passionalis Euangelistæ cujus-
dam Selandici. Hafnis in folio.
- IX Alberti Schumacheri tractatus de recto Epistemiorum usu
ad doliaros Harlemenses. Ejusdem disputatio de Assulis
quadratis et rotundis.

NYT POLITISK BIBLIOTEK, SAMLET
I UTOPIEN

- I Ludvig XIVs - Frankrigs stormægtigste konges - grundfæstede, men fejlfulde disputats om de fire kongedømmer, Paris. Fra Pierre Gloricux's trykkeri til ære for Aleksander den Store. I folio.
- II Kristian Vs - den stormægtigste konge af Danmarks - topografiske skrift om byen Hamburgs beliggenhed, viet til onklen hertug Georg Vilhelm af Braunschweig-Lüneburg. Kbh. Fra Oluf Længsels trykkeri til ære for overflødhedshornet. I folio.
- III Kristinas - Sveriges højærværdige dronnings - skrift om jordemødre, omhyggeligt og fyldt med forskellige forsøg. Rom. Fra vindruetrykkeriet til ære for Daphne. I folio.
- IV Hertug Albert af Holsten-Gottorps lensdisputats om forskellene mellem nyt og gammelt len, idet Johan Kielmann opponerer. Slesvig. Med den utrolig hårdnakkedes typografi til ære for Themis med denne indskrift. Jeg havde ikke ment det.
- V Den kongelige kansler hr. Peder Reedtz' undersøgelse af det københavnske stændermøde med nyttige iagttagelser af Rudolf Gyl-denmund og Filip Strassburg. Sammes »Peterske« tårn, opbygget ved de teologiske kandidaters arbejde. Kbh.
- VI Superintendenten dr. Hans Vandals geniale og nyttige skrift om at forene kirkernes tiender og indtægter til et bispesæde. Kbh.
- VII Peder Scavenius' bog om løgne, sammes naturlige og arvelige ed, sammes skammelige iagttagelser mod de fattiges familier.
- VIII Kristian Nolds en sjællandsk evangelists lidelseshistorie. Kbh. I folio.
- IX Albert Schumachers skrift om den rette brug af gravsten til de Haarlemske bødkere. Sammes disputats om firkantede og runde splinter.

- X Meyrcronii Pharmacum adversus scabiem Gallicam. Ejusdem Novitius Legatus a latere. Ex typographis Th. Scheringii ad insigne Mercatoris Frisii Hafnis.
- XI Otthonis Poviskii problemata de passionibus censuum Regni. Ejusdem Paradoxon Sacramentale opus 30 annorum, ab ipso autore fideliter revisum.

-
- X Meyercrones lægemiddel mod gallisk udslæt. Sammes Novitius, kardinallegat. Fra Th. Schernings trykkeri til ære for købmand Friis. Kbh.
- XI Otto Pogwischs problemer vedrørende lidelserne ved rigets skatter. Sammes sakramenteparadoks, et 30-års arbejde, trofast revideret af forfatteren selv.

432

34 1 DEND FATTIGES KLAGE OVER
GIERRIGHEDS PLAGE

3 Som mod hannem øves, hand daglig bedrøves
Af Øvrigheds Lemmer, som hannem hart klemmer

Componeret

6 Det Aar Kornet var got kiøb, men Meelet ondt kiøb,
Maltet got kiøb, men Øllet dyr kiøb; Trægt
med een Gaase-Feder, flydende med dend forfærde-
9 lige *Martis Materie* Bleck-Krud, med Pa-
piirets *Privilegio*, og Haandens bekosting
at findes hos alle uden Penge til
12 kiøbs.

Rectè faciendo neminem timeas.

1 O Himlens Skabermænd, du Stjerners *Contrafeyer*
Du Jlden, Luft og Vand, og alt det Jorden eyer
3 Jo har udj din Magt, [jø] alt hvad der i er
Af dig sin Herkomst har, og dine Mercker bær.
Hvad seer vi dog for Syn, paa Himlens *Firmamente*
6 Vil du dend ædle Fred fra vores Riger hente,
Hvad truer du os med det Stjerne-straale Riis
Mod denne Juule-Fæst, o! Gud som er alviis.
9 Lad dog din Naade tec, og drag det Riis tilbage
Vend Smerterne til dem som agter os at plage,
Jeg meen dend grumme Tyrck og lede *Anti-Christ*
12 Som os dit eget Folck forderve vil med List;
Og om du sluttet har med *Pestilentz* og Hunger
At straffe vores Land, lad vores Klyncke-Tunger
15 Formilde dit Forsæt, at vi ey stødes om
Udj vort eget Blod, lad Naade gaa for Dom.
Mens ack! (hvad siger du) med Skiel du kunde svære:
18 Har ieg ey lenge nock min Vrede ladet fare,

- Hvad har ieg dog for Tack end og paa denne Dag
 At ieg dig spente fra det grumme *Martis* Aag.
- 21 Jeg har ey fundet een blant Tie sig at omvende
 Som Ære mig har teet, og Tack har ladet kiende
 Hvor tung den Gierning er, der giøres uden Tack
- 24 Ey lønnes, tenck kun selv, ieg agter ey din Snack.
 35 Forbauset ieg da blev, ieg torde intet svare,
 Betenckte saa hos mig, lad du kun alting fare,
 27 Og see du kand faa vart dem ad, at Gud er vred,
 Men der jeg sagde det, da fick ieg ond besked.
 Ansee dend Geistlig Stand, hvad dend for Levnet fører,
- 30 Ey andet sees af den, og andet mand ey hører
 End Gierrighed og Nid; For Penge selges hen
 Guds saliggjørend' Ord, Thi du est Bispens Ven.
- 33 Har du i Kiøbenhavn *Professor* til en Broder,
 Din *Bacchalaurei-grad* staaer for dig som paa Noder
 Du og ey sørge tør, du faar din *Attestats*
 36 Og blandt *Laudabiles* du finde skal din Plads.
 Men har du ingen [Slegt] iblant de Høy' *Doctores*
 Da lav kun til din Pung, og lær ey andre *mores*,
- 39 Tæl ud *Ducater* og Rixdaller' ey for faae
Pro Fiscis sumptibus du dem udgive maa.
 Er du en *Idiot*, og har du ey *Studeret*
- 42 Men gaa't i Kiøbenhavn paa Gaden og *spatseret*,
 Det regnes ey du har jo giort en god *profect*
 Drag *Laureatus* hjem, med Penge-giort *Respect*.
- 45 En anden som har lært sin Bog og gaa't i Skoole
 J mange, mange Aar, kand ey paa Rigdom stole
 Men maa sig tigge frem, kand aldrig blive Præst,
- 48 Men leddiges et Kald da er dend Rige nest.
 See til dend Verdslig Stand og først til Herredømme,
 Kand mand af andet dem end Gierrighed berømme,
- 51 Hvad øves herfor ied mod dend gemeene Mand,
 En Riig vil have hvad en Arm fortienne kand.

- Gud maa nu engang see til de fortrengtes Bønner
 54 Med Straf hand Tyranni og Vold vist engang lønner,
 Hvad til Nødtørffighed dend fattig' have skalt
 Maa hand betale først, Ey een, men tre gang talt.
 57 Hvad som hand sède skal, skal maales ud til pricke,
 Og gi' *Consumption* af det som hand skal dricke,
 Gud sende maa derfor dem ud, som uden T'old
 60 Fortære kand alt hvis vi har udj vor Vold.
 Gud *Danmarch* truet har med Sverd og Jld-Blusser
 Dets Hiert' er dog saa hart, det ey af Redsel gusser
 63 De Jld udspyend' Rør og *Stycher* vi har hørt
 Et [Levend'] *Styche* dog i høyden er opført,
 Som skal udsue det dend fattig' har tilbage,
 66 Og indtil Marv og Been ham ynckeligen plage,
 Men O! Gud gjør det saa, dend spiller *Bangverot*,
 Og saasom andre fleer blief hver Mands Spee og Spot.
 36 69 Gud og Med Jldbrand tit Hoved-Staden prøver
 Endog en levend' *Brand* sit Forsæt stedse øver
 At tage til sig alt hvis fattig Mand formaar
 72 *Per fas et nefas*: men slet intet Kongen faaer.
 Skal *Styche* og skal *Brand* for Landet lenge raade,
 De fattig' Folck og Mænd skal ick blive kaade,
 75 Men raades der ey Bod paa [sligt et] skinderie
 Med Stycke-Skud og Brand Gud gaar dem ey forbi.
 J hver en Flecke er *Consumptions* Forvalter
 78 Hand er en stor *Monsieur*, en Kongelig Bestalter,
 Hår sine Mynder sat ved hver en Gade-Port
 Saa Haren ick skal fra hannem løbc bort.
 81 Naar først en Bonde-Dreng har lidet tient til Hove
 Og sanket sig en Hvid, da tør hand straxen vove
 At søge Kiøbenhavn, og om et Konge-Brev
 84 Anholde, naar hand har at give dend det skrev.
 Saa skal en fattig Mand betale alt det andet
 Hvis hand udlover, og om hand end bliver bandet,

- 87 Det agter hånd for *Leeg*, hand samler til en *Gaard*,
Om du derefter spørg, dend midt paa Torvet staar.
Skam faae de hver og een de lange Dagedriver',
- 90 Som søger andet ey, end at de een gang bliver
Dend Fattig's Plage; Thj dend eene byder frem
Toe tusend', fiire hin, ieg vil og give dem;
- 93 Og om ieg det kand faae, ieg tusind', toe og fleere
Vil legge til hvert Aar, ieg Tolden kand formeere,
De mig betale skal, naar som ieg kommer hiem,
- 96 Det er mig kuns et Ord, at ieg udlover dem.
[Men] om de tog sig for et andet at bestille
Som Guds og Christen Folck, sad ærlig hen og stille,
- 99 Med Gud og Æren drev der's Næring og der's Brug
Det stod vel bedre: Ney! de har for stort et Slug;
Hvor skuld' det blive fuld, om Haanden det ey fyldte,
- 102 Jeg veed [de] sniger ud, thi om ieg det end dølte,
Dog vidste Folck det vel, og ieg advar't af Gud
Undgick ey *Jone* Straf, ieg lyde vil hands Bud.
- 105 Lår fare Skinderi i Øvrigheds Personer,
Og blier, som det sig bør, de Fattiges *Patroner*,
Saa vil til Eder Gud med Naadsens Øyne see,
- 108 Om i det icke gjør, da faar *J* ævig *Wæe*.

436

511 RICTIG COPIE AF TESTIFICATIONEN FOR
HANEN J KIØBMANDS
ANNO

- 1 *Tæster* vi for Alle At hanen hafver skicket sig som –
en Skelm och forrædere, for ald byen der hafver –
3 galet galt nat og dag for os, hand hafver och –
Saa handlet sig hos os, det tacke hannem –
Fanden den tusinde fold træske gamle Skalck
6 Thi hans gode Madfader, hafver altid haft stoer
Fortred Af Hannem, Altid kommer hand fuld Af
Hæklerj, Pudserje och wnderfundighed.
9 Der wore och woris Naboehans kockkedis
Holte hand mere med de fremmede Høns
Kaste wore Naboer korn for hannem At locke ham,
12 Tog hand kroen fuld Af det Svenske locke korn
Mange gange vare vore høns J fare for glenten
Det voldte hand med sin røde Kam och ringede lidde
15 wj ynske At wi engang kunde blifve Af med
Hannem, wd i hvis tid det och skulde blifve
Lefver hand lengere, da siunis det At hand blifver
18 saa feed, [at] Ørnen Skal [wil] Slu hannem
At hand skal blifve plocked, och komme paa spid At steyes

ALD HVIS PROTEST MAND HAFVER JMOD
OG KRÆMERS HAFN.
1679.

en ærlig Fugl J vor gaard och den Skal vere
sagt Andet om hannem: thi hand hafver Aldrig
saa vit wi hafver fornummet om hannem,
wi Alle gaardsens tienere [och] ere Skyldige till
kand Aldrig fore nogen J mistancke om hannem
Forløstelse J Hannem, men Ingen Skade eller
wenlig klucken och Skraben, doch en fiende Jmod
Hvem kand sigc hannem det efter, At
waar hand wel ofte hos tilstede, men icke
end med sin egen husbondis høns
tenckte hand Jeg kand faae noch hiemme
da gjorde hand det At spare paa sin husbondis
men At de blefve strax vdrodede Jgien
Hand er derforc wel werd At eye J sin gaard
losen for loftet, da wille wi Altid speckke
men it frychter wi høyligen for, At
ey Allene for hæs for de lange natter, men och
Jmod Allis wor willie och forhaabning, och
Gud bevare hannem den Stackel derforc.

FINIS
CHRISTIAN FRIDERICHSSØNS
tienere Egen haand.

VON STÖCKEN.
1 Ecce Don de baculis
Sed non sine maculis
3 Argus in argutia,
Cautus in nequitia,
Austus in astutia,
6 Doctor in malitia,
Haud Peripatheticus,
Tamen Arithmeticus,
9 Nullus quoque Logicus
Optimus ast Stoicus,
Regnorum vicarius,
12 Regis Thesaurarius,
Basiliscus Danie,
Pestis et Germaniæ,
15 Militum Tragoedia,
Scribarum comoedia,
Fur-fur in pecunia,
18 Nec timens immunia,
Lucem Deus corripiat
Sathanas accipiat.
21 Ultima Christianus horrescat.

VON STÖCKEN.

Se til den herre med stokke,
Men ikke uden pletter,
En Argus i snedighed,
Forsigtig i nedrigheid,
En list i forslagenhed,
Doktor i ondskab,
Næppe en peripatetiker,
Dog en regnemester,
Ej heller nogen logiker,
men derimod den bedste stolker,
stedfortræder i rigerne,
Kongens skatmester,
Danmarks basilisk,
Og Tysklands ulykke,
En tragedie for soldaterne,
En komedie for skriverne,
En tyv, en tyv i pengesager,
og han frygter ikke det uberørte,
Gud skal mindske lyset,
Sathan skal annamme,
Den kristne skal ræddes for det yderste.

440

		VON STÖCKEN.
310	1	Ecce Don de Baculis Homo sine maculis
	3	Cautus in astutia, Argus in argutia Simplex in honoribus
	6	Stupidus in moribus Haut Peripatheticus Tamen bonus Stoicus
	9	Nullus quoque Logicus Optimus Aritmeticus Scribarum Comoedia,
	12	Militum Tragoedia Fur, fur in pecunia Haud timens immunia
311	15	Regnorum vicarius Regis Thesaurarius Falsus est Hesiodus
	18	Temporis periodus, Quem Deus Corripiat Sathanas accipiat,
	21	Sic cantabit jubila Mundus post nec nubila.

VON STÖCKEN.

Se til den herre med stokke,
En mand uden pletter,
Forsigtig i snuhed,
En Argus i snedighed,
Enfoldig i hædersbevisninger,
Sløv i sæder,
Næppe en peripatetiker,
Dog en god stoiker,
Ej heller nogen loiker,
Den bedste regnemester,
En komedie for skriverne,
En tragedie for soldaterne,
En tyv, en tyv i pengesager,
Han frygter næppe det ubenørte,
Stedfortræder i rigerne,
Kongens skatmester,
Hesiod er falsk,
Tidens periode,
som Gud skal mindske,
Sathan skal annamme,
Således skal verden synge
Frydesange derefter og ikke dystre.

442

141

EPITAPHIUM

- 1 Sandheds Elskere, U-dyds Hadere,
Sit Fædernelands Prophet,
3 Jndiens Danske Apostel,
Mag^r: *IACOB WORM*,
Der ey vidste at hyckle
6 Synd og Laster at straffe
De Vantroec og U-troec
Baade med Pen og Mund at underviise
9 Fick for Sandheds Skyld
sin Leye og Hvile-Sted paa dette Sted
Saa hand
12 Skiøndt hand af Fædrelandet blev forbandet
Dog icke af Solens heede her er bleven forbrendt
men
15 Naturlig og salig
efter
Hans Overfart over Havet,
18 Hands korte Være i *Jndien*
Hands store Ophbyggelse blant de Sorte
Til det Himmelske Fæderneland
21 af
Christo er annammet.
Stat Vandrings Mand og tænck paa Worm
24 Saa lønnes gierne Sandheds Storm.